

Council of Europe Treaty Series - No. 201

Conveni del Consell d'Europa
sobre la protecció dels infants
contra l'explotació
i l'abús sexuals

Lanzarote, 25.X.2007

Preàmbul

Els estats membres del Consell d'Europa i els altres signataris aquí presents,

Considerant que la finalitat del Consell d'Europa és d'assolir una unió més gran entre els seus membres;

Considerant que qualsevol infant té dret, a les mesures de protecció que exigeix la seva condició de menor, per part de la seva família, de la societat i de l'Estat;

Observant que l'exploració sexual dels infants, especialment sota les formes de la pornografia infantil i la prostitució, i totes les formes d'abús sexual dels infants, incloent-hi quan els fets es cometen a l'estranger, posen greument en perill la salut i el desenvolupament psicosocial de l'infant;

Observant que l'exploració i l'abús sexuals dels infants han augmentat en unes proporcions preocupants tant a escala nacional com internacional, i en particular pel que fa a l'augment de la utilització per part dels infants i els infractors de les tecnologies de la comunicació i la informació, i que, per prevenir i lluitar contra aquesta exploració i aquest abús, esdevé indispensable la cooperació internacional;

Considerant que el benestar i l'interès superior dels infants són valors fonamentals compartits per tots els estats membres i s'han de promoure sense cap discriminació;

Recordant el Pla d'acció adoptat en la 3a Cimera de caps d'estat i de govern del Consell d'Europa (Varsòvia, 16-17 de maig del 2005), que fa una crida a l'elaboració de mesures per posar fi a l'exploració sexual dels infants;

Recordant en particular les recomanacions del Comitè de Ministres: núm. R (91) 11 sobre l'exploració sexual, la pornografia, la prostitució, el tràfic d'infants i de joves adults, la Recomanació (2001) 16 sobre la protecció dels infants contra l'exploració sexual i el Conveni sobre la cibercriminalitat (STE núm. 185), especialment l'article 9, i també el Conveni del Consell d'Europa sobre la lluita contra el tràfic d'éssers humans (STCE núm. 197);

Tenint presents la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (1950, STE núm. 5), la Carta social europea revisada (1996, STE núm. 163) i el Conveni europeu sobre l'exercici dels drets dels infants (1996, STE núm. 160);

Tenint també presents la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant, especialment l'article 34 del mateix, el Protocol opcional a la Convenció sobre els drets de l'infant relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia, com també el Protocol addicional al Conveni de les Nacions Unides contra la delinqüència organitzada transnacional destinat a prevenir, reprimir i castigar el tràfic de persones, en particular de dones i infants, i també el Conveni de l'Organització internacional del treball sobre la prohibició i l'acció immediata per a l'eliminació de les pitjors formes de treball infantil;

Tenint presents la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a la lluita contra l'explotació sexual dels infants i la pornografia infantil (2004/68/JHA), la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a l'estatut de les víctimes en els processos penals (2001/220/JHA) i la Decisió marc del Consell de la Unió Europea relativa a la lluita contra el tràfic d'éssers humans (2002/629/JHA);

Tenint degudament en compte altres instruments jurídics i programes internacionals rellevants en aquest àmbit, especialment la Declaració d'Estocolm i el Programa d'acció adoptats en el 1r Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (27-31 d'agost de 1996); el Compromís mundial de Yokohama, adoptat en el 2n Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (17-20 de desembre del 2001); el Compromís de Budapest i el Pla d'acció adoptats en la conferència preparatòria del 2n Congrés mundial contra l'explotació sexual dels infants amb fins comercials (20-21 de novembre del 2001); la Resolució de l'Assemblea General de les Nacions Unides S-27/2 «Un món apropiat pels nens» i el Programa triennal «Construir una Europa per i amb els infants», adoptat després de la 3a Cimera i impulsat per la Conferència de Mònaco (4-5 d'abril del 2006);

Determinats a contribuir eficaçment a l'objectiu comú de protegir els infants contra l'explotació i l'abús sexuals, amb independència de qui sigui l'autor, i de prestar assistència a les víctimes;

Tenint en compte la necessitat de preparar un instrument internacional comprensiu que se centri en els aspectes relacionats amb la prevenció, la protecció i els aspectes penals de la lluita contra totes les formes d'explotació i abús sexuals dels infants, i que estableixi un mecanisme de seguiment específic;

Han acordat el següent:

Capítol I – Objecte, principi de no-discriminació i definicions

Article 1 Objecte

- 1 Aquest Conveni té per objecte:
  - a) Prevenir i lluitar contra l'explotació i l'abús sexuals dels infants;
  - b) Protegir els drets dels infants víctimes d'explotació i abús sexuals;
  - c) Promoure la cooperació nacional i internacional contra l'explotació i l'abús sexuals dels infants.
- 2 Per tal d'assegurar l'aplicació efectiva per part de les parts de les seves disposicions, el Conveni estableix un mecanisme de seguiment específic.

Article 2 - Principi de no-discriminació

L'aplicació per les parts del Conveni, en particular el benefici de les mesures destinades a protegir els drets de les víctimes, ha d'estar garantida sense cap discriminació, especialment per motius de sexe, raça, color, llengua, religió, opinions polítiques o de qualsevol altre tipus, origen nacional o social, pertinença a una minoria nacional, fortuna, naixement, orientació sexual, estat de salut, discapacitat o qualsevol altra situació.

Article 3 - Definicions

Als efectes d'aquest Conveni:

- a) «Infant» significa qualsevol persona menor de 18 anys;
- b) «Exploració i abús sexuals dels infants» inclou els comportaments a què fan referència els articles 18 a 23 d'aquest Conveni;
- c) «Vítima» significa qualsevol infant víctima de l'exploració o de l'abús sexuals.

Capítol II - Mesures preventives

Article 4 - Principis

Cada part pren les mesures legislatives o d'altres mesures necessàries per prevenir qualsevol forma d'exploració i abús sexuals dels infants i per protegir els infants.

Article 5 - Contractació, formació i sensibilització de les persones que treballen en contacte amb infants

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per promoure la conscienciació de la protecció i els drets dels infants entre les persones que mantenen contactes regulars amb infants en els sectors de l'educació, la salut, la protecció social, la justícia, les forces de l'ordre i també en àrees relatives a les activitats esportives, culturals i de lleure.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les persones a què fa referència l'apartat 1 tinguin un coneixement adequat de l'exploració i l'abús sexuals dels infants, dels mitjans per detectar-los i de la possibilitat prevista a l'article 12, apartat 1.
- 3 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, de conformitat amb el seu dret intern, per assegurar que les condicions d'accés a professions quin exercici impliqui contactes regulars amb infants s'asseguri que els candidats a aquestes professions no hagin estat condemnats per actes d'exploració o d'abús sexuals d'infants.

Article 6 - Educació dels infants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que els infants, durant l'escolaritat primària i secundària, rebin informació sobre els riscos d'explotació i abús sexuals, i també sobre els mitjans per protegir-se, adaptada a la seva capacitat evolutiva. Aquesta informació, proporcionada, si escau, en col·laboració amb els pares, s'ha de donar en un context d'informació més general sobre la sexualitat i s'ha de prestar una atenció especial a les situacions de risc, especialment aquelles en les que intervé la utilització de noves tecnologies de la comunicació i de la informació.

Article 7 - Programes o mesures d'intervenció preventiva

Cada part s'assegura que les persones que creuen que poden cometre qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir, quan sigui apropiat, a programes d'intervenció eficaços o mesures dissenyades a avaluar i prevenir el risc que aquests delictes puguin ser comesos.

Article 8 - Mesures per al públic en general

- 1 Cada part promou o organitza campanyes de sensibilització adreçades al públic i proporcionant informació sobre el fenomen de l'explotació i l'abús sexuals d'infants i les mesures preventives que es poden prendre.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per prevenir o prohibir la difusió de materials que facin publicitat dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 9 - Participació dels infants, el sector privat, els mitjans de comunicació i la societat civil

- 1 Cada part promou la participació dels infants, segons la seva capacitat evolutiva, en el desenvolupament i l'aplicació de les polítiques, els programes públics o altres iniciatives relatives a la lluita contra l'explotació i l'abús sexuals dels infants.
- 2 Cada part promou el sector privat, i en particular el sector de la tecnologia de la comunicació i la informació, la indústria del turisme i dels viatges, i els sectors bancaris i financers, com també la societat civil, a participar en l'elaboració i l'aplicació de les polítiques de prevenció de l'explotació i l'abús sexuals dels infants, i en la implementació de normes internes a través de l'autoregulació o la correulació.
- 3 Cada part promou els mitjans de comunicació a proporcionar una informació apropiada sobre tots els aspectes de l'explotació i l'abús sexuals dels infants, dins el respecte de la independència dels mitjans i la llibertat de premsa.
- 4 Cada part promou el finançament, incloent-hi, quan sigui apropiat, mitjançant la creació de fons, dels projectes i els programes duts a terme per la societat civil amb l'objectiu de prevenir i protegir els infants contra l'explotació i l'abús sexuals.

Capítol III - Autoritats especialitzades i òrgans de coordinació

Article 10 - Mesures nacionals de coordinació i col·laboració

- 1 Cada part pren les mesures necessàries per assegurar la coordinació a nivell nacional o local entre els diferents òrgans encarregats de la protecció dels infants per a la prevenció i la lluita contra l'exploració i l'abús sexuals dels infants, especialment en el sector de l'educació i la salut, els serveis socials, les forces de l'ordre i les autoritats judicials.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per establir o designar:
  - a) Unes institucions nacionals o locals independents competents en la promoció i la protecció dels drets de l'infant, assegurant-se que estiguin dotades de recursos i de responsabilitats específiques;
  - b) Uns mecanismes de recollida de dades o de punts d'informació, a nivell nacional o local i en col·laboració amb la societat civil, amb el propòsit d'observar i d'avaluar el fenomen de l'exploració i de l'abús sexuals dels infants, dins el respecte de la protecció de dades de caràcter personal.
- 3 Cada part promou la cooperació entre els poders públics competents, la societat civil i el sector privat, per tal de millorar la prevenció i la lluita contra l'exploració i l'abús sexuals dels infants.

Capítol IV - Mesures de protecció i assistència a les víctimes

Article 11 - Principis

- 1 Cada part estableix programes socials eficaços i crea estructures pluridisciplinàries per proporcionar el suport necessari a les víctimes, als familiars propers i a qualsevol persona a les quals s'hagi confiat l'infant.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar, en cas d'incertesa sobre l'edat de la víctima i quan hi hagi motius per creure que és un infant, les mesures de protecció i d'assistència previstes per als infants, s'adaptin a ell o ella, mentre es verifica i s'estableix la seva edat.

Article 12 - Comunicació de sospites d'exploració o d'abús sexuals

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les normes de confidencialitat imposades pel dret intern a determinats professionals que, pel seu treball, estan en contacte amb infants, no constitueixi un obstacle a la possibilitat, per a aquests professionals, de comunicar als serveis responsables de la protecció de la infància qualsevol situació en la que tenen motius raonables per creure que l'infant és víctima d'exploració o d'abús sexuals.

- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per encoratjar a qualsevol persona que tingui coneixement o que sospiti, de bona fe, d'una explotació o d'un abús sexual d'infants a comunicar aquests fets als serveis competents.

Article 13 - Serveis d'assistència

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per promoure i donar suport a la creació de serveis de comunicació, com ara línies telefòniques o internet, on es proporcionin assessorament a les persones que truquen, fins i tot confidencialment o respectant el seu anonimat.

Article 14 - Assistència a les víctimes

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assistir les víctimes, a curt i llarg termini, a la seva recuperació física i psicosocial. Les mesures preses en aplicació d'aquest apartat tenen degudament en compte les opinions, les necessitats i les preocupacions de l'infant.
- 2 Cada part pren mesures, d'acord amb les condicions previstes en el seu dret intern, per cooperar amb les organitzacions no governamentals, altres organitzacions competents o altres elements de la societat civil, dedicats a prestar assistència a les víctimes.
- 3 Quan els pares o les persones a les quals s'ha confiat l'infant estan implicades en la seva explotació o abús sexual, els procediments d'intervenció presos en aplicació de l'apartat 1 de l'article 11 inclouen:
  - la possibilitat d'allunyar el presumpte autor dels fets;
  - la possibilitat de treure la víctima del seu entorn familiar. Les modalitats i la durada d'aquest allunyament es determinen de conformitat amb l'interès superior de l'infant.
- 4 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les persones properes a la víctima puguin beneficiar-se, quan sigui apropiat, d'una assistència terapèutica, especialment d'una atenció psicològica d'urgència.

Capítol V - Programes o mesures d'intervenció

Article 15 Principis generals

- 1 Cada part assegura o promou, de conformitat amb el seu dret intern, programes o mesures d'intervenció eficaços per a les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2, amb vista a prevenir i minimitzar els riscos de reincidència en els delictes de caràcter sexual contra els infants. Aquests programes o mesures han de ser accessibles en qualsevol moment durant el procediment, tant dins com fora de la presó, segons les condicions definides pel dret intern.
- 2 Cada part preveu o promou, de conformitat amb el seu dret intern, el desenvolupament de partenariats o altres formes de cooperació entre les autoritats competents, especialment els serveis de salut i els serveis socials, i les autoritats judicials i d'altres òrgans responsables del seguiment de les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2.

- 3 Cada part preveu efectuar, de conformitat amb el seu dret intern, una avaluació de la perillositat i els riscos eventuais de reincidència dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni per part de les persones a què fa referència l'article 16, apartats 1 i 2, amb l'objectiu d'identificar els programes o les mesures apropiats.
- 4 Cada part preveu efectuar, de conformitat amb el seu dret intern, una avaluació de l'eficàcia dels programes i les mesures d'intervenció implementades.

Article 16 - Destinataris dels programes i mesures d'intervenció

- 1 Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones processades per qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir als programes o les mesures esmentats a l'article 15, apartat 1, en condicions que no siguin perjudicials ni contràries als drets de la defensa i a les exigències d'un procés just i imparcial, i particularment dins el respecte de les normes que regeixen el principi de la presumpció d'innocència.
- 2 Cada part preveu, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones condemnades per haver comès qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni puguin accedir als programes o a les mesures esmentats a l'article 15, apartat 1.
- 3 Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que es desenvolupin o s'adaptin programes o mesures d'intervenció per respondre a les necessitats de desenvolupament dels infants que hagin comès delictes de caràcter sexual, incloent-hi els que es trobin per sota de l'edat de responsabilitat penal, amb l'objectiu de tractar els seus problemes de comportament sexual.

Article 17 - Informació i consentiment

- 1 Cada part preveu, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones a què fa referència l'article 16, a les quals es proposen els programes o les mesures d'intervenció, estiguin plenament informades dels motius d'aquesta proposta i que donin el seu consentiment al programa o la mesura amb perfecte coneixement del fet.
- 2 Cada part assegura, de conformitat amb el seu dret intern, que les persones a les quals es proposen programes o mesures d'intervenció, puguin refusar-los i, si es tracta de persones condemnades, que siguin conscients de les conseqüències eventuais que podria comportar el seu refús.

Capítol VI - Dret penal material

Article 18 - Abusos sexuals

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penals les conductes intencionades següents:
  - a) Realitzar activitats sexuals amb un infant que, de conformitat amb les disposicions pertinents del dret nacional, no tingui l'edat legal per dur a terme activitats sexuals;

- b) Realitzar activitats sexuals amb un infant quan: - es fa ús de la coacció, la força o les amenaces; o - s'abusa d'una posició reconeguda de confiança, autoritat o influència sobre l'infant, fins i tot en el si de la família; o - s'abusa d'una situació especial de vulnerabilitat de l'infant, especialment degut a una discapacitat física o mental o d'una situació de dependència.
- 2 Per a l'aplicació de l'apartat 1, cada part determina l'edat per sota de la qual no és permès dur a terme activitats sexuals amb un infant.
  - 3 Les disposicions de l'apartat 1 lletra a) no pretenen regular les activitats sexuals consentides entre menors.

Article 19 -Delictes relatius a la prostitució infantil

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delicte penal les conductes intencionades següents:
  - a) reclutar un infant perquè es dediqui a la prostitució o afavorir la participació d'un infant en la prostitució;
  - b) coaccionar un infant que es dediqui a la prostitució o treure'n profit, o explotar un infant de qualsevol altra manera per a aquestes finalitats;
  - c) accedir a la prostitució d'un infant.
- 2 Per a les finalitats d'aquest article, el terme "prostitució infantil" significa el fet d'utilitzar un infant per activitats sexuals, oferint o prometent diners o qualsevol altra forma de remuneració, pagament o avantatge, amb independència que aquesta remuneració, pagament, promesa o avantatge s'ofereixi a l'infant o a una tercera persona.

Article 20 - Delictes relatius a la pornografia infantil

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delicte penal les conductes intencionades següents, quan es cometen de manera il·lícita:
  - a) la producció de pornografia infantil;
  - b) l'oferiment o fer accessible la pornografia infantil;
  - c) la difusió o la transmissió de pornografia infantil;
  - d) l'obtenció de pornografia infantil per un mateix o per a un altre;
  - e) la possessió de pornografia infantil;

- f) l'accés conscient, per mitjà de les tecnologies de la comunicació i de la informació, a pornografia infantil.
- 2 Per a les finalitats d'aquest article, el terme "pornografia infantil" significa qualsevol material que representi de manera visual un infant que mantingui una conducta sexual explícita, real o simulada, o qualsevol representació dels òrgans sexuals d'un infant amb finalitats principalment sexuals.
- 3 Cada part pot reservar-se el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 1 lletres a) i e) a la producció i la possessió de material pornogràfic:
- quan consisteix exclusivament de representacions simulades o imatges realistes d'un infant que no existeix;
  - quan impliqui infants que hagin assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, quan aquestes imatges les produeixen i les posseeixen amb el seu acord i únicament per al seu ús privat.
4. Cada part es pot reservar el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 1 lletra f.

Article 21 - Delictes relatius a la participació d'un infant en espectacles pornogràfics

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penals les conductes intencionades següents:
- a) reclutar un infant perquè participi en espectacles pornogràfics o afavorir la participació d'un infant en aquest tipus d'espectacles;
  - b) coaccionar un infant a participar en espectacles pornogràfics o beneficiar-se o explotar un infant de qualsevol altra manera per a aquestes finalitats;
  - c) assistir amb coneixement de causa a espectacles pornogràfics que impliquin la participació d'infants.
- 2 Cada part es pot reservar el dret de limitar l'aplicació de l'apartat 1 lletra c) a les situacions en les quals s'han reclutat o s'han coaccionat infants de conformitat amb l'apartat 1 lletres a) o b).

Article 22 - Corrupció d'infants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penals el fet d'obligar intencionadament, amb fins sexuals, a un infant que no hagi assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, a presenciar abusos sexuals o activitats sexuals, fins i tot sense que hi participi.

Article 23 - Proposicions a infants amb fins sexuals

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal el fet que un adult proposi intencionadament, mitjançant tecnologies de la comunicació i de la informació, trobar-se amb un infant que no hagi assolit l'edat fixada en aplicació de l'article 18, apartat 2, amb la finalitat de cometre contra ell un delictes establert de conformitat amb els articles 18, apartat 1 lletra a) o 20, apartat 1 lletra a), quan a aquesta proposició segueixin actes materials que condueixin a aquesta trobada.

Article 24 - Complicitat i temptativa

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal, qualsevol tipus de complicitat, quan es comet de manera intencionada, amb l'objectiu de perpetrar un dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tipificar com a delictes penal, qualsevol temptativa intencionada de cometre un dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
- 3 Cada part es pot reservar el dret de no aplicar, en la totalitat o en part, l'apartat 2 als delictes establerts de conformitat amb l'article 20, apartat 1 lletres b), d), e) i f), l'article 21, apartat 1 lletra c), l'article 22 i l'article 23.

Article 25 - Competència

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per establir la seva competència respecte de qualsevol delictes penal establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delictes es comet:
  - a) en el seu territori; o
  - b) a bord d'un vaixell amb pavelló d'aquesta part; o
  - c) a bord d'una aeronau matriculada segons les lleis d'aquesta part; o
  - d) per part d'un dels seus nacionals; o
  - e) per part d'una persona que té la seva residència habitual en el seu territori.
- 2 Cada part s'esforça a prendre les mesures legislatives o altres mesures necessàries per determinar la seva competència respecte de qualsevol delictes penal establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el delictes es comet contra un dels seus nacionals o contra una persona que té la seva residència habitual en el seu territori.
- 3 Cada part pot, en el moment de la signatura o del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, en una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, declarar que es reserva el dret de no aplicar, o de només aplicar en casos o condicions específiques, les regles de competència definides a l'apartat 1 lletra e) d'aquest article.

- 4 Per a l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, 20, apartat 1 lletra a) i 21, apartat 1 lletres a) i b) d'aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la determinació de la seva competència en virtut de la lletra d) de l'apartat 1 no estigui subordinada a la condició que els fets siguin també punibles en el lloc on han estat comesos.
- 5 Cada part pot, en el moment de la signatura o el dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, declarar que es reserva el dret de limitar l'aplicació de l'apartat 4 d'aquest article als delictes establerts de conformitat amb l'article 18, apartat 1 lletra b), paràgrafs segon i tercer, en els casos en què el seu nacional tingui la seva residència habitual en el seu territori.
- 6 Per a l'enjudiciament dels delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, 20, apartat 1 lletra a) i 21 d'aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la determinació de la seva competència en virtut de les lletres d) i e) de l'apartat 1, no estigui subordinada a la condició que l'enjudiciament sigui precedit per una denúncia de la víctima o de l'estat del lloc on s'han comès els fets.
- 7 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per determinar la seva competència respecte de qualsevol delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, quan el presumpte autor es troba en el seu territori i no pot ser extradit a una altra part només per raó de la seva nacionalitat.
- 8 Quan diverses parts reivindiquen la seva competència respecte d'un presumpte delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, les parts concernides es consulten, quan s'escaigui, per tal de determinar la competència més convenient per perseguir el delicte.
- 9 Sense perjudici de les regles generals del dret internacional, aquest Conveni no exclou cap competència penal exercida per una part de conformitat amb el seu dret intern.

Article 26 - Responsabilitat de les persones jurídiques

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè es puguin demanar responsabilitats a les persones jurídiques per als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, quan són comesos pel seu compte per qualsevol persona física, actuant individualment o com a membre d'un òrgan de la persona jurídica, que exerceix un càrrec directiu en el seu si, sobre les bases següents:
  - a) un poder de representació de la persona jurídica;
  - b) la facultat de prendre decisions en nom de la persona jurídica;
  - c) la facultat d'exercir un control en el si de la persona jurídica.
- 2 Més enllà dels casos previstos a l'apartat 1, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per garantir que es pugui considerar responsable una persona jurídica quan l'absència de vigilància o control per part d'una persona física esmentada a l'apartat 1 ha fet possible la comissió d'un delicte establert de conformitat amb aquest Conveni, per compte d'aquella persona jurídica per part d'una persona física que actua sota la seva autoritat.

- 3 D'acord amb els principis jurídics de la part, la responsabilitat d'una persona jurídica pot ser penal, civil o administrativa.
- 4 Aquesta responsabilitat s'estableix sense perjudici de la responsabilitat penal de les persones físiques que hagin comès el delictes.

Article 27 - Sancions i mesures

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni siguin subjectes a sancions efectives, proporcionades i dissuasives, tenint en compte la seva gravetat. Aquestes mesures inclouen sancions de privació de llibertat que poden donar lloc a l'extradició.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que les persones jurídiques declarades responsables en aplicació de l'article 26 siguin subjectes a sancions efectives, proporcionades i dissuasives, que inclouen multes penals o no penals i eventualment altres mesures, especialment:
  - a) exclusió del dret a rebre un avantatge o una ajuda de caràcter públic;
  - b) prohibició temporal o definitiva d'exercir una activitat comercial;
  - c) subjecció a la supervisió judicial;
  - d) dissolució judicial.
- 3 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries:
  - a) per permetre l'embargament i la confiscació:
    - de béns, documents i altres mitjans materials utilitzats per cometre els delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni o per facilitar-ne la comissió;
    - del producte d'aquests delictes o dels béns el valor dels quals correspon a aquests productes;
  - b) per permetre el tancament temporal o definitiu de qualsevol establiment utilitzat per cometre qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, sense perjudici dels drets de tercers de bona fe, o prohibir a l'autor d'aquests delictes, amb caràcter temporal o definitiu, l'exercici de l'activitat professional o voluntària, que impliqui un contacte amb infants, durant la qual el delictes s'hagi comès.
4. Cada part pot adoptar altres mesures respecte dels autors de delictes, com ara la retirada de la pàtria potestat, el seguiment o la vigilància de les persones condemnades.

- 5 Cada part pot establir que els productes del delictes o els béns confiscats de conformitat amb aquest article puguin ser assignats a un fons especial per finançar programes de prevenció i assistència a les víctimes de qualsevol dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Article 28 - Circumstàncies agreujants

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per tal que les circumstàncies següents, sempre que no siguin ja elements constitutius del delictes, puguin, de conformitat amb les disposicions pertinents del dret intern, ser preses en consideració com a circumstàncies agreujants en la determinació de les penes relatives als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni:

- a) el delictes ha perjudicat greument la salut física o mental de la víctima;
- b) el delictes ha estat precedit o acompanyat d'actes de tortura o violències greus;
- c) el delictes ha estat comès contra una víctima especialment vulnerable;
- d) el delictes ha estat comès per un membre de la família, una persona que cohabita amb l'infant o una persona que ha abusat de la seva autoritat;
- e) el delictes ha estat comès per diverses persones actuant conjuntament;
- f) el delictes ha estat comès en el marc d'una organització delictiva;
- g) l'autor ja ha estat condemnat per delictes de la mateixa naturalesa.

Article 29 - Condemnes anteriors

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per preveure la possibilitat de tenir en compte, en el marc de l'apreciació de la pena, les condemnes fermes dictades per una altra part per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

Capítol VII - Investigació, enjudiciament i dret processal

Article 30 - Principis

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per assegurar que les investigacions i els procediments penals es duguin a terme en l'interès superior i en el respecte dels drets de l'infant.
- 2 Cada part vetlla per l'adopció d'una actitud protectora envers les víctimes, assegurant que les investigacions i els procediments penals no agreugin el traumatisme patit per l'infant i perquè la resposta de la justícia penal s'acompanyi d'assistència, quan això sigui apropiat.
- 3 Cada part assegura que les investigacions i els procediments penals tinguin un caràcter prioritari i es duguin a terme sense retards injustificats.

- 4 Cada part assegura que les mesures adoptades de conformitat amb aquest capítol no siguin perjudicials per als drets de la defensa i les exigències d'un procés just i imparcial, de conformitat amb l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.
- 5 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, de conformitat amb els principis fonamentals del seu dret intern, per:
  - garantir unes investigacions i uns enjudiciaments eficaços dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, que permetin, si escau, la possibilitat de dur a terme investigacions discretes;
  - permetre a les unitats o els serveis d'investigació d'identificar les víctimes de delictes establerts de conformitat amb l'article 20, especialment mitjançant l'anàlisi de materials de pornografia infantil, com ara fotografies i enregistraments audiovisuals, accessibles, difosos o transmesos mitjançant les tecnologies de la comunicació i de la informació.

Article 31 - Mesures generals de protecció

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per protegir els drets i els interessos de les víctimes, especialment en qualitat de testimonis, en qualsevol fase de les investigacions i dels procediments penals, en particular:
  - a) tenint-les informades dels seus drets i dels serveis que tenen a la seva disposició i, llevat que no desitgin rebre aquesta informació, del seguiment de la seva denúncia, dels càrrecs formulats, del desenvolupament general de la investigació o el procediment i del seu paper en aquest, així com de la resolució dels seus casos.
  - b) vetllant perquè, almenys en els casos en què hi hagi un perill per a les víctimes i les seves famílies, aquestes puguin ser informades, si es considera necessari, de la posada en llibertat, temporal o definitiva, de la persona enjudiciada o condemnada;
  - c) donant-los, d'una manera conforme amb les normes de procediment del dret intern, la possibilitat de ser escoltades, d'aportar elements de prova i escollir els mitjans amb els quals es presentin i s'examinin els seus punts de vista, les seves necessitats i preocupacions, directament o a través d'un intermediari;
  - d) prestant-los una assistència apropiada, per tal que els seus drets i interessos siguin degudament presentats i tinguts en compte;
  - e) protegint la seva vida privada, la seva identitat i imatge, i prenent mesures conformes al dret intern per impedir la difusió pública de qualsevol informació que pugui conduir a la seva identificació;
  - f) protegint-les tant a elles com les seves famílies i els testimonis de càrrec contra els riscos d'intimidació, represàlies i nova victimització;

- g) vetllant perquè les víctimes i els autors dels delictes no es trobin en contacte directe als locals dels serveis d'investigació i a les dependències judicials, llevat que les autoritats competents decideixin altrament en l'interès superior de l'infant o per les necessitats de la investigació o del procediment.
- 2 Cada part garanteix a les víctimes, a partir del seu primer contacte amb les autoritats competents, l'accés a la informació sobre els procediments judicials i administratius pertinents.
  - 3 Cada part preveu que la víctima tingui accés, gratuïtament quan sigui justificat, a l'assistència lletrada, quan pugui actuar en qualitat de part en el procediment penal.
  - 4 Cada part preveu la possibilitat que l'autoritat judicial designi un representant especial per a la víctima quan, en virtut del dret intern, aquest representant pot actuar en qualitat de part en el procediment judicial i els que exerceixen la pàtria potestat siguin privats de la facultat de representar-la en aquest procediment a causa d'un conflicte d'interessos amb ella.
  - 5 Cada part preveu, mitjançant mesures legislatives mesures o altres mesures i de conformitat amb les condicions previstes pel seu dret intern, la possibilitat que grups, fundacions, associacions o organitzacions governamentals o no governamentals puguin prestar assistència i/o donar suport a les víctimes que donin el seu consentiment, durant els procediments penals relatius als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
  - 6 Cada part assegura que les informacions donades a les víctimes, de conformitat amb les disposicions d'aquest article, siguin adaptades a la seva edat i el seu grau de maduresa, i en una llengua que puguin comprendre.

Article 32 - Inici del procediment

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les investigacions o els enjudiciaments relatius a delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni no estiguin subordinades a la declaració o l'acusació per part de la víctima i que el procediment segueixi el seu curs fins i tot en el cas que la víctima es retracti de la seva declaració.

Article 33 - Prescripció

Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè el termini de prescripció per iniciar actuacions judicials per delictes establerts de conformitat amb els articles 18, 19, apartat 1 lletres a) i b), i 21, apartat 1 lletres a) i b), sigui d'una durada suficient per permetre l'inici efectiu de les actuacions judicials, després que la víctima hagi assolit la majoria d'edat, i que sigui proporcional a la gravetat del delicte en qüestió.

Article 34 - Investigacions

- 1 Cada part adopta les mesures que siguin necessàries perquè les persones, les unitats o els serveis encarregats de les investigacions estiguin especialitzats en el camp de la lluita contra l'explotació i els abusos sexuals dels infants o que es formin persones amb aquesta finalitat. Aquests serveis o unitats han de disposar dels recursos econòmics adequats.

- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè la incertesa quant a l'edat real de la víctima no impedeixi l'inici d'una investigació penal.

Article 35 - Audicions de l'infant

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè:
  - a) les audicions de l'infant tinguin lloc sense retard injustificat un cop els fets hagin estat denunciats a les autoritats competents;
  - b) les audicions de l'infant es duguin a terme, quan sigui necessari, en els locals concebuts o adaptats a aquest efecte;
  - c) les audicions de l'infant les duguin a terme professionals formats amb aquesta finalitat;
  - d) en la mesura que sigui possible i quan sigui apropiat, siguin sempre les mateixes persones les qui interroguin l'infant;
  - e) el nombre d'audicions es limiti al mínim possible i en la mesura estrictament necessària per al desenvolupament del procediment;
  - f) l'infant pugui estar acompanyat del seu representant legal o, quan sigui apropiat, d'un adult de la seva elecció, llevat de decisió contrària motivada respecte d'aquesta persona.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les audicions de la víctima o, quan sigui apropiat, les d'un infant testimoni dels fets, puguin ser objecte d'un enregistrament audiovisual i que aquest enregistrament pugui ser admès com a mitjà de prova en el procediment penal, segons les normes previstes pel seu dret intern.
- 3 En cas d'incertesa sobre l'edat de la víctima i quan hi hagi motius per creure que és un infant, s'apliquen les mesures previstes als apartats 1 i 2, mentre s'espera la verificació i la determinació de la seva edat.

Article 36 - Procediment judicial

- 1 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries, amb el degut respecte de les normes que regeixen l'autonomia de les professions judicials, per posar a la disposició dels agents del procediment judicial, especialment els jutges, els fiscals i els advocats, formacions en matèria de drets de l'infant, explotació i abús sexual dels infants.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè, segons les normes previstes pel dret intern:
  - a) el jutge pugui ordenar que l'audiència tingui lloc a porta tancada;
  - b) la víctima pugui ser escoltada a l'audiència sense la seva presència, utilitzant, especialment, les tecnologies de comunicació apropiades.

Capítol VIII - Enregistrament i conservació de dades

Article 37 - Enregistrament i conservació de les dades nacionals sobre els delinqüents sexuals condemnats

- 1 Als efectes de la prevenció i la repressió dels delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni, cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries per enregistrar i conservar, de conformitat amb les disposicions pertinents sobre la protecció de les dades de caràcter personal i altres normes i garanties apropiades establertes en el dret intern, les dades relatives a la identitat i també al perfil genètic (ADN) de les persones condemnades per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
- 2 Cada part, en el moment de la signatura o del dipòsit dels seus instruments de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, comunica al secretari general del Consell d'Europa el nom i l'adreça d'una única autoritat nacional responsable als efectes de l'apartat 1.
- 3 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les informacions a què fa referència l'apartat 1 puguin ser trameses a l'autoritat competent d'una altra part, de conformitat amb les condicions establertes pel seu dret intern i els instruments internacionals pertinents.

Capítol IX - Cooperació internacional

Article 38 - Principis generals i mesures de cooperació internacional

- 1 Les parts cooperen entre elles, de conformitat amb les disposicions d'aquest Conveni, en aplicació dels instruments internacionals i regionals pertinents aplicables, els acords basats en les legislacions uniformes o recíproques i el seu dret intern, en la mesura més àmplia possible als efectes de:
  - a) prevenir i lluitar contra l'exploració i els abusos sexuals dels infants;
  - b) protegir i proporcionar assistència a les víctimes;
  - c) dur a terme investigacions o procediments per delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.
- 2 Cada part pren les mesures legislatives o altres mesures necessàries perquè les víctimes d'un delicte establert de conformitat amb aquest Conveni i comès en el territori d'una part, diferent d'aquella en la qual resideixen, puguin formular una denúncia davant les autoritats competents del seu estat de residència.
- 3 Si una part que subordina la cooperació judicial en matèria penal o l'extradició a l'existència d'un tractat, rep una sol·licitud de cooperació o extradició d'una part amb la qual no ha conclòs un tractat d'aquest tipus, pot considerar aquest Conveni com la base legal per a la cooperació judicial en matèria penal o l'extradició per als delictes establerts de conformitat amb aquest Conveni.

- 4 Cada part s'esforça per integrar, quan sigui apropiat, la prevenció i la lluita contra l'exploració i els abusos sexuals dels infants en els programes d'ajuda al desenvolupament duts a terme en benefici d'estats tercers.

Capítol X - Mecanisme de seguiment

Article 39 - Comitè de les Parts

- 1 El Comitè de les Parts està format per representants de les parts en el Conveni.
- 2 El secretari general del Consell d'Europa convoca el Comitè de les Parts. La primera reunió s'ha de celebrar dins el termini d'un any a comptar de l'entrada en vigor del Conveni per al desè signatari que l'hagi ratificat. Després, es reunirà a petició d'almenys un terç de les parts o del secretari general.
- 3 El Comitè de les Parts adopta el seu propi reglament.

Article 40 - Altres representants

- 1 L'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa, el comissari per als drets humans, el Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC) i altres comitès intergovernamentals pertinents del Consell d'Europa designen cadascun un representant al Comitè de les Parts.
- 2 El Comitè de Ministres pot invitar altres òrgans del Consell d'Europa a designar un representant al Comitè de les Parts després d'haver-ho consultat amb aquest.
- 3 Representants de la societat civil, i especialment d'organitzacions no governamentals, poden ser admesos com a observadors al Comitè de les Parts d'acord amb el procediment establert per les normes pertinents del Consell d'Europa.
- 4 Els representants designats en virtut dels apartats 1 a 3 anteriors participen a les reunions del Comitè de les Parts sense dret de vot.

Article 41 - Funcions del Comitè de les Parts

- 1 El Comitè de les Parts s'encarrega de supervisar l'aplicació d'aquest Conveni. El reglament del Comitè de les Parts determina les modalitats del procediment d'avaluació de l'aplicació d'aquest Conveni.
- 2 El Comitè de les Parts s'encarrega de facilitar la recollida, l'anàlisi i l'intercanvi d'informació, experiències i bones pràctiques entre els estats, amb la finalitat de millorar la seva capacitat de prevenir i lluitar contra l'exploració i els abusos sexuals dels infants.
- 3 El Comitè de les Parts s'encarrega també, si escau:
  - a) de facilitar la utilització i l'aplicació efectives d'aquest Conveni, inclosa la identificació de qualsevol problema en la matèria, i també els efectes de qualsevol declaració o reserva feta de conformitat amb el Conveni;

- b) d'emetre un dictamen sobre qualsevol qüestió relativa a l'aplicació d'aquest Conveni i facilitar l'intercanvi d'informacions sobre els desenvolupaments jurídics, polítics o tècnics importants.
- 4 El Comitè de les Parts rep l'assistència de la Secretaria del Consell d'Europa en l'exercici de les seves funcions que es deriven d'aquest article.
- 5 El Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC) rep informació periòdica de les activitats previstes als apartats 1, 2 i 3 d'aquest article.

Capítol XI - Relació amb altres instruments internacionals

Article 42 - Relació amb la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i el seu Protocol opcional relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia

Aquest Conveni no afecta els drets i les obligacions que es deriven de les disposicions de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant i del seu Protocol opcional relatiu a la venda d'infants, la prostitució infantil i la utilització d'infants en la pornografia; aquest Conveni té com a objectiu millorar la protecció instaurada per aquests instruments i desenvolupar i completar les normes que contenen.

Article 43 - Relació amb altres instruments internacionals

- 1 Aquest Conveni no afecta els drets i les obligacions que es deriven de les disposicions d'altres instruments internacionals en els quals les parts en aquest Conveni són part o n'esdevindran part, que contenen disposicions relatives a les matèries regulades per aquest Conveni i que assegurin una major protecció i assistència als infants víctimes d'explotació o d'abús sexuals.
- 2 Les parts en el Conveni poden concloure entre elles acords bilaterals o multilaterals relatius a les qüestions regulades per aquest Conveni, amb el propòsit de completar o reforçar les seves disposicions o per facilitar l'aplicació dels principis que consagra.
- 3 Les parts que són membres de la Unió Europea apliquen, en les seves relacions recíproques, les normes de la Comunitat i de la Unió Europea en la mesura que hi hagi normes de la Comunitat o de la Unió Europea que regeixin la matèria particular concernida i siguin aplicables al cas concret, sense perjudici de l'objecte i la finalitat del Conveni i sense perjudici de la seva plena aplicació respecte de les altres parts.

Capítol XII - Esmenes al Conveni

Article 44 - Esmenes

- 1 Qualsevol esmena a aquest Conveni proposada per una part haurà de ser comunicada al secretari general del Consell d'Europa i ser tramesa per aquest darrer als estats membres del Consell d'Europa, a qualsevol altre estat signatari, a qualsevol estat part, a la Comunitat Europea, a qualsevol estat que hagi estat convidat a signar el Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 45, apartat 1, i a qualsevol estat convidat a adherir-se a aquest Conveni, de conformitat amb les disposicions de l'article 46, apartat 1.
- 2 Qualsevol esmena proposada per una part es comunica al Comitè Europeu per als Problemes Criminals (CDPC), el qual sotmet al Comitè de Ministres el seu dictamen sobre l'esmena proposada.
- 3 El Comitè de Ministres examina l'esmena proposada i el dictamen sotmès pel CDPC i, després de consultar-ho amb els estats no membres part en aquest Conveni, pot adoptar l'esmena.
- 4 El text de qualsevol esmena adoptada pel Comitè de Ministres de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article s'ha de comunicar a les parts, perquè sigui acceptada.
- 5 Qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'apartat 3 d'aquest article entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període d'un mes després de la data en la qual totes les parts hagin informat el secretari general de la seva acceptació.

Capítol XIII - Clàusules finals

Article 45 - Signatura i entrada en vigor

- 1 Aquest Conveni està obert a la signatura dels estats membres del Consell d'Europa, dels estats no membres que hagin participat en la seva elaboració i també de la Comunitat Europea.
- 2 Aquest Conveni se sotmet a la ratificació, l'acceptació o l'aprovació. Els instruments de ratificació, acceptació o aprovació es dipositen prop del secretari general del Consell d'Europa.
- 3 Aquest Conveni entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data en la qual 5 signataris, dels quals almenys 3 estats membres del Consell d'Europa, hagin expressat el seu consentiment a estar vinculats pel Conveni, de conformitat amb les disposicions de l'apartat precedent.
- 4 Si un dels estat mencionats a l'apartat 1 o la Comunitat Europea expressa posteriorment el seu consentiment a estar vinculat pel Conveni, aquest entra en vigor, respecte d'aquest estat, el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument de ratificació, acceptació o aprovació.

Article 46 - Adhesió al Conveni

- 1 Després de l'entrada en vigor d'aquest Conveni, el Comitè de Ministres del Consell d'Europa podrà, després de consultar les parts en el Conveni i després d'haver obtingut l'assentiment unànim, invitar qualsevol estat no membre del Consell d'Europa que no hagi participat en l'elaboració del Conveni a adherir-se al Conveni mitjançant una decisió presa per la majoria prevista a l'article 20 lletra d) de l'Estatut del Consell d'Europa, i amb el vot unànim dels representants dels estats contractants amb dret a formar part del Comitè de Ministres.
- 2 Per a qualsevol estat que s'hi adhereixi, el Conveni entra en vigor el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data del dipòsit de l'instrument d'adhesió prop del secretari general del Consell d'Europa.

Article 47 - Aplicació territorial

- 1 Qualsevol estat o la Comunitat Europea pot, en el moment de la signatura o en el moment del dipòsit del seu instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió, designar el territori o els territoris als quals s'aplicarà el Conveni.
- 2 Qualsevol part pot estendre, en qualsevol altre moment posterior, mitjançant una declaració adreçada al secretari general del Consell d'Europa, l'aplicació d'aquest Conveni a qualsevol altre territori designat en aquesta declaració del qual sigui responsable de les relacions internacionals o en nom del qual està autoritzada a contraure compromisos. El Conveni entra en vigor respecte a aquest territori el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la declaració per part del secretari general.
- 3 Qualsevol declaració feta en virtut dels dos apartats anteriors podrà ser retirada, respecte de qualsevol territori designat en aquesta declaració, mitjançant una notificació adreçada al secretari general del Consell d'Europa. Aquesta retirada esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació per part del secretari general.

Article 48 - Reserves

No s'admet cap reserva a les disposicions d'aquest Conveni, amb l'excepció de les previstes expressament. Qualsevol reserva pot ser retirada en qualsevol moment.

Article 49 – Denúncia

- 1 Qualsevol part pot denunciar, en qualsevol moment, aquest Conveni adreçant una notificació al secretari general del Consell d'Europa.
- 2 Aquesta denúncia esdevindrà efectiva el primer dia del mes següent a l'expiració d'un període de tres mesos després de la data de recepció de la notificació pel secretari general.

Article 50 - Notificació

El Secretari general del Consell d'Europa notificarà als estats membres del Consell d'Europa, a qualsevol estat signatari, a qualsevol estat part, a la Comunitat Europea, a qualsevol estat que hagi estat convidat a signar el Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 45, i a qualsevol estat convidat a adherir-se al Conveni de conformitat amb les disposicions de l'article 46:

- a) qualsevol signatura;
- b) el dipòsit de qualsevol instrument de ratificació, acceptació, aprovació o adhesió;
- c) qualsevol data d'entrada en vigor d'aquest Conveni, de conformitat amb els articles 45 i 46;
- d) qualsevol esmena adoptada de conformitat amb l'article 44, i també la data d'entrada en vigor d'aquesta esmena;
- e) qualsevol reserva en virtut de l'article 48;
- f) qualsevol denúncia feta en virtut de les disposicions de l'article 49;
- g) qualsevol altre acte, notificació o comunicació relatiu al Conveni.

En testimoni de la qual cosa, els sotasignats, degudament autoritzats a aquest efecte, han signat aquest Conveni.

Fet a Lanzarote, el 25 d'octubre del 2007, en anglès i en francès, essent els dos textos igualment fefaents, en un sol exemplar que es dipositarà en els arxius del Consell d'Europa. El secretari general del Consell d'Europa en trametrà una còpia certificada conforme a cadascun dels estats membres del Consell d'Europa, als estats no membres que hagin participat en l'elaboració d'aquest Conveni, a la Comunitat Europea i a qualsevol altre estat que hagi estat convidat a adherir-se a aquest Conveni.